

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ulica Wałowa 1. 29.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik przenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

Lwów, 2. Grudnia 1873.

Dwadzieścia pięć lat, ćwierć wieku całego, spłynęło z dniem dzisiejszym w przeszłość dziejową, kiedy na tron jednego z najstarszych i najpotężniejszych państw europejskich wstąpił młody monarcha, ujmując silną dłoń, berło nad licznymi ludami. Ujął je w chwili, kiedy burze wewnętrzne wstrząsały niemal wszędzie społeczeństwa i narody — ujął je w chwili, kiedy obowiązki monarchy wymagały najwięcej niezłomnego hartu i najwięcej ofiar bolesnych.

W dobie ponurej i niebezpieczeństw pełnej włożył na skronie swe młodzięcze starą koronę cesarską — ale już wówczas leżała w sercu jego rękojmia przyszłej jasnej pogody, owego rozwoju szczęścia i wolności narodów, który przesławną koronę Habsburgów otoczyć miał promieniami nowego blasku i nowej chwały...

Ćwierć wieku wzniosłego posłannictwa monarszego, ćwierć wieku panowania nad licznymi ludami wielkiego mocarstwa, ćwierć wieku rządów w czasie tak pełnym najdonioślejszych wypadków i olbrzymich zaiste przezrotów — to zaprawdę cała wspaniała epoka dziejowej pracy i zasługi...

Z głęboką otuchą i z dumą szlachetną obchodzić może Monarcha Austrii, Pan nasz Miłościwy, tę wielką i radośną rocznicę... Jasnym okiem i z pogodną myślą spojrzeć może na tę jedną, dziś harmonijnie zamkniętą epokę, która była całym pasmem wiel-

kich prób i wielkich tryumfów, wielkich prac i wielkich zdobyczy...

Nie w ciągłym blasku pogody i nie wśród ciągłej błogości pokoju spłynęły te lata. Nad państwem, którego losy złożyła Opatrzność w dłonie Monarchy, ścigały się nieraz złowrogie chmury, srożyły się nieraz groźne burze, na próbę wystawiając mężstwo i siły Tego, co stał na najwyższej straży potęgi i przyszłości Swego tronu. Ale te ciężkie chwile właśnie, te próby losu, którym stawiał mężnie czoło Monarcha, które złamał hartem swym i dzielnością, dodają dziwnie wzniosłego uroku młoinonej przeszłości, bo na tle ich posępne tem pocienniej świecą obfite jeszcze chwile szczęścia i zwyciężkich tryumfów...

To wspaniałe znaczenie rocznicy, tę dziejową jej powagę ozdabiają nowym, przedziwnym blaskiem, owe serdeczne, głębokie uczucia czci i przywiązania, z jakimi dziś zwracają się wszystkie ludy ku ukochanemu Monarsze. Potężnym chórem miłości i hołdu, wzruszającym objawem najwyższego udziału, najszczerzych i najgłębszych życzeń, dają dziś świadectwo ludy austriackie, jak radośną i wielką jest dla nich dzisiejsza rocznica, jak drogą osoba Cesarza.

W tym wielkim chórze ludów, w tem szlachetnym współzawodnictwie wobec ukochanej osoby Monarszej, kraj nasz pod żadnym względem prześcignąć się nie dał. Kiedy niedawno serce ojcowskie Najjaśniejszego Pana

obchodziło radośne rodzinne święto, kraj nasz pospieszył z gorącym i wymownym objawem swych uczuć — dziś znowu z zapalem korzysta z uroczystej sposobności, aby ponowny dać dowód prawdziwej miłości i wiernego przywiązania.

Z podziwienia godną jednomyślnością i z owym głębokim udziałem, który sztucznym być nie może i skłamać się nie da, bo z serca płynąć musi i w prawdziwym tylko uczuciu najpiękniejszą swoją znajduje wymowę, stanął kraj nasz u stóp tronu w tej na zawsze pamiętnej i uroczystej chwili...

Pragnąc dać wymowny wyraz swym uczuciom, pragnąc czynami wieczystej trwałości upamiętnić wzniosłą rocznicę, nie poprzestał na samem tylko wynurzeniu swych życzeń, na samych słowach tylko, choć one z serca płynęły. Wznosi pomnik niespożytej trwałości, silniejszy nad spiż i marmury, ustanawia fundacyę, co biorąc w opiekę kwiat młodzi naszej, w najpiękniejszy sposób upamiętnić ma dzień 2. Grudnia, i na zawsze zespoli się z imieniem Monarchy, któremu jest hołdem i dowodem przywiązania. Oprócz tej fundacyi stypendyjnej, tak doniosłej dla kraju całego i jego oświaty, a powstałej z datków ludności całej w nadzwyczaj krótkim czasie, powstaje wielka ilość fundacyj mniejszych, powstają zapisy szkolne i dobroczynne, a każdy z nich zdobi się dostojnym imieniem Władcy, aby świadczyć na zawsze o wdzięczności kraju. Hojnem

opatrzeniem młodzieży uczącej się, ukonowaniem łoż i niedoli, postarał się kraj cały o to, aby w napóźniejsze czasy imię Franciszka Józefa I. powtarzane było z czcią i wdzięcznością. Niemasz prawie gminy większej w naszym kraju, niemasz miasteczka, niemasz żadnej korporacyi, żadnego zakładu, żadnego stanu, któryby nie spieszył z takim objawem swych uczuć serdecznych, nie starał się o uświetnienie, o utrwalenie pamięci pięknej uroczystości. W zamku cesarskim stają dziś liczni wysłannicy kraju całego, jego stolic i jego korporacyj większych, przed Najjaśn. Panem, mnóstwo adresów ze wszystkich stron kraju złożono u stóp tronu — a dziś jak kraj nasz długi i szeroki, po wszystkich świątyniach wznosić się będą modły za Monarchę, i zapłoną wraz z zorzą wieczorną radośne światła po miastach i miasteczkach.

I zaprawdę, nikt dziwić się tym objawom nie może, nikt ich podejrzywać się nie uzuchwala! Płyną one z głębi serca, a kraj nasz czcąc dziś Monarchę, oddaje cześć sobie samemu, bo spełnia akt wdzięczności, a wdzięczność jest piękną cnotą tak ludzi jak narodów. Kraj wie o tem, że Monarcha, którego otoczył dziś tylu objawami hołdu i przywiązania, z wspaniałą sprawiedliwością szanuje prawa wszystkich ludów berłu swemu poddanych, że w szlachetnym uznaniu odrębnych cech narodowych, każdemu z nich ubezpieczył najdroższe warunki

W dzień pamiętny 2. Grudnia 1873.

dniu tym radośnym, Miłościwy Panie!

I nasz kraj także serce Ci swe niesie,
Pomnąc, jak wielkie spełniłeś zadanie

W tym ćwierćwiekowym rządów swych okresie,
Ile zeń szczęścia dla późnych stuleci,
Ile pamiętnych dni po wieki świeci!

Bóg Cię prowadził drogą trosk i trudów
I nieraz ciężko sercu Twemu dojął;
Więc też i ciężko doświadczanych ludów
Dole, Tyś Panie Miłościwy pojął,
I godząc los ich z dobą dziejów nową,
Z tronu pociechy wielkiej rzekłeś słowo!

Odtąd w tej całej, rozległej krainie,
Pleni się dzieło swobód i pokoju;
Kraj nasz zaś Tobie — i Tobie jedynie
Zawdzięcza możność dalszego rozwoju,
Swej narodowej postaci i treści,
Dziejowej swojej istoty i części...

Przyszłość dopiero pełnym hołdem stanie
Za Twoje serce dla ludów otwarte,
Ta przyszłość Tobie, Miłościwy Panie!
Poświęci dziejów najpiękniejszą kartę,
Zapisze: żeś był mężnym wśród zawodów,
Był przyjacielem swobód i narodów!

Tyś ideałów naszych szatę — słowo —

Wszystkim naszego życia kształtom zwrócił:
Uczyć dał, rządzić się i sądzić mową,

W jakiej nasz wieszcz ów z Czarnolesia nucił,
Psalmy serdeczną do Pana nad Pany,
By naród jego chronił ukochany.

Co więcej: dbałeś, dawszy kształt godziwy,
Aby i stary duch w nas znowu ożył:
Wszakżeś to Ty nam, Panie Miłościwy!
Świątynię wiedzy wspaniałą otworzył!
Godną dzieł, jakie bywało nam kręśli
Piast Wielki — godną Matki polskiej Myśli!

W dniu więc tak pięknym Twojego żywota
Jakżeż nam Twojej nie wspomnieć przyjaźni?
Wszak wdzięczność — stara to serc polskich cnota!
Wprawdzie niemożniśmy dziś — niepokaźni —
Lecz co najdroższe sercom, w których dnieje
Przyszłość — dziś niesiem Tobie — swe nadzieje.

